

ἢ ἄνδρες, καθότι συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ ἀνακτῆσθαι τὴν Ἰταλίαν καὶ ἀναλάβῃ τὸ αὐτοκρατορικὸν τῆς Ῥώμης στέμμα. Τοιοῦτος ὁ ἀνὴρ οὐ κείται ὁ τάφος ἐν τῇ μικρᾷ ταύτῃ μονῇ τῶν δωρικῶν ὄρεων.

Κατὰ τινὰ προφητείαν τοῦ Ἀγαθαγγέλου, ὁπότε ἀνακαλυφθῶσιν ἐν Ἑλλάδι οἱ τάφοι τῶν Ἑλλήνων αὐτοκρατόρων οἱ Τούρκοι θέλουσι διωχθῆ εἰς τὴν κόκκινην μηλέαν. Ἀλλ' ὑπῆρξαν τόσοι αὐτοκράτορες, καὶ ἐπομένως τόσοι τάφοι!

Ἐκ τῶν λοιπῶν ἐγγράφων ἄξιον μνείας ἐστὶν ἕτερον ἑλληνιστὶ συντεταγμένον, ἐκδομένον δ' ἐν Νκυπλίῳ καὶ φέρει χρονολογίαν 10 10βρίου 1696. Ἔστι δὲ τοῦτο διαταγὴ τοῦ Καπιτὰν Γενεράλη τῆς ἐκλαμπροτάτης ἐνετικῆς δημοκρατίας Ἀλεξάνδρου Μολίνου, οὐ φέρει ἰταλιστὶ τὴν μεγαλόσχημον ὑπογραφήν, καὶ δι' οὐ διατάσσεται ἡ ἀναγνώρισις προνομίων καὶ παραχώρησις παλαιοῦ ὑδρομύλου μετὰ γαιῶν τιῶν εἰς τὴν μονήν, ἕνεκα τῶν καταστροφῶν καὶ ζημιῶν ἃς ὑπέστη παρά τῶν ἐπιδρομῶντων ὑπὸ τινὰ Δειρέκμπην Τούρκου. Ἔστι δὲ τοῦτο περιέργον ὡς ἐνδειξίς οὐχὶ τῆς φιλολογικῆς ἢ ἐκκλησιαστικῆς, ἀλλὰ τῆς κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα ἐπισήμου γλώσσης. Ἄν καὶ ἐξεδόθη παρ' ἐνετικῆς ἀρχῆς, ἐν μὲν τῇ γραφῇ οὐδόλως ἀπαντῶνται αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἐκείναι ἐπιτομεύσεις καὶ συγχωνεύσεις γραμμάτων, ἡ δὲ γλώσσα μᾶλλον ὁμοιάζει τῇ καθωμιλημένῃ ἐστερημένῃ βαρβαρισμοῦ καὶ διαλεκτικῶν ἰδιωμάτων.

Περαιτέρως ἱστορικὰς ἐρεῦνας περὶ τῆς μονῆς ταύτης δὲν ἠδυνήθη νὰ κάμω ἔστωσαν ὅμως βέβαιοι οἱ εὐγενῶς εἰς τὰς τῶν μέσων αἰῶνων μελέτας ἐπιδοθέντες ἐσχάτως ὀλίγοι, ὅτι εἰς πᾶσαν γωνίαν τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχει τι ἄξιον τῆς προσοχῆς καὶ ἐρεύνης των, καὶ ὅτι οἱ εὐγενεῖς αὐτῶν ἀγῶνες ἀποθήσονται ἐξ ἴσου τῷ Ἑλληνισμῷ χρήσιμοι πρὸς τοὺς τῶν ἀρχαιοδιφῶν, οἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εὐρίσκουσι τὴν ὁδὸν κεχαραγμένην παρὰ ξένων σοφῶν.

Διαμείνας ὅσον ἠδυνάμην ἐν τῇ τερπινοτάτῃ ταύτῃ μονῇ καὶ περιεργασθεὶς τὰς πέριξ καταφύτους κορυφὰς πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν γραφικωτέρων τῆς φύσεως πανοραμμάτων, ἠτοιμάσθη πρὸς ἀναχώρησιν. Ὁ φίλος ἠγούμενος καὶ δύο τῶν πατέρων ἠθέλησαν εὐγενῶς φερόμενοι νὰ μὲ συνοδεύσωσι μέχρι τινός. Ἐπέβησαν λοιπὸν καὶ οὗτοι μικρῶν κατεσκληκτικῶν ἡμιόνων τῆς μονῆς, ἐξ ἐκείνων ἃς οἱ τὰ τῆς πολιτείας διέποντες ἐνόμιζον ὅτι ἠδύναντο νὰ λάβωσιν ἐν πάσῃ στιγμῇ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ στρατοῦ, ὀνειρευθέντες τὰς μονὰς ὡς ἡμιονοφορεία. Βεβαίως δ' ἦσαν ἐξ ἐκείνων ἃς ὀνειρεύθη ὁ Φαραῶ, ἂν μετὰ τοὺς στάχους καὶ τὰς ἀγελάδας ὀνειρεύθη καὶ ἡμιόνους, δι' ὃ καὶ ἐπεστράφησαν κατὰ μέγα μέρος μετὰ τινὰ χρόνον ἀπὸ τῆς παραλαβῆς των, μὴ δυνάμεναι ἴσως νὰ μασῶσιν κριθὴν ὡς οὖσαι

εἰθισμένοι εἰς τὴν ἐπὶ κλιτύων βοσκήν. Μετ' ἀπότομον κάθοδον μιᾶς ὥρας κατήλθομεν εἰς τὸν δῆμον Οἰνεῶνος, διελθόντες κάτωθεν λόφου ἐστεμμένου δι' ἑλληνικῶν τειχῶν τῆς ἀρχαίας Ἰσῶς ὁμωνύμου ἑλληνίδος πόλεως. Ἐπὶ δὲ τῇ θέᾳ ἀνδρῶν τινῶν ἑλληνικὴν φερόντων ἐνδυμασίαν ὁ ἠγούμενος, στραφεὶς πρὸς με καὶ θεικνύων ἕνα τῶν παρισταμένων καὶ χαιρετισάντων ἡμᾶς, εἶπεν ὑπομειδιῶν «ὁ κύριος δήμαρχος Οἰνεῶνος». Μετὰ δὲ τὴν σύστασιν ταύτην ἐγὼ μὲν ἀποχαιρετίσας τὸν ἠγούμενον καὶ τοὺς πατέρας, ἠκολούθησα μετὰ τοῦ ἀξιοτίμου δημάρχου Οἰνεῶνος τὴν ἄγουσαν πρὸς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου τοῦ Κλημα, οἱ δὲ καλόγηροι ἤρξαντο ἀναβαίνοντες τὴν ἀπότομον πρὸς τὴν μονὴν των ὁδὸν, ἣτις ἐστὶ καὶ ἡ πρώτη τῆς πρὸς τοὺς οὐρανούς ἀναβάσεως βαθμῆς.

ΠΩΣ ΑΠΟΚΤΑΤΑΙ ΤΟ ΚΑΛΟΝ ΥΨΟΣ

Πρῶτος κανὼν, ὅστις συνιστᾶται πρὸς ἀπόκτησιν καλοῦ ὕψους, εἶναι τὸ σπουδάζειν σφωδρῶς τὸ ἀντικείμενον, περὶ οὗ πρόκειται νὰ πραγματευθῆ τις. Τοῦτο φαίνεται ἴσως μικρὰν ἔχον σχέσιν πρὸς τὸ ὕψος· ἀλλ' ὅμως ἡ σχέσις εἶναι στενοτάτη.

Τὴν βάσιν καλοῦ ὕψους ἀποτελεῖ ἡ καλαισθησία, ὅταν συνοδεύηται ὑπὸ ζωνηρῆς φαντασίας. Τὸ ὕψος καὶ αἱ σκέψεις τοῦ συγγραφέως συνεχονται τοσούτον στενωδῶς, ὥστε πολλάκις δυσκόλως ὑπ' ἀλλήλων διακρίνονται· ἀνὰ εἰς ἐντυπώσεις τῶν πραγμάτων ἐπὶ τοῦ πνεύματος ἡμῶν ἦναι ἀσθενεῖς καὶ δυσδιάκριτοι ἢ περιπεπλεγμένοι καὶ συγκεχυμένοι, ἢ ἐκθεσις αὐτῶν δὲν θὰ ἦναι διάφορος, ἐνῶ ὅταν ἀντιληφθῶμεν σφωδρῶς καὶ κατανοήσωμεν ἐντελῶς τὸ ἀντικείμενον περὶ οὗ γράφομεν, κατὰ φυσικὸν λόγον ἢ ἔκφρασις ἡμῶν θὰ ἦναι σαφῆς καὶ ἔντονος.

Δεύτερον, πρὸς ἀπόκτησιν καλοῦ ὕψους εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα ἡ συχνὴ ἀσκήσις περὶ τὸ συνθέτειν. Πολλοὶ κανόνες ἐδόθησαν ὡς πρὸς τὸ ὕψος· ἀλλ' οὐδεὶς δύναται νὰ ἦναι λυσιτελεῖς ἄνευ ἀσκήσεως καὶ ἐξέως. Ἐνταῦθα δὲ παρατηροῦμεν ὅτι πᾶν εἶδος συνθέσεως δὲν βελτιοῖ τὸ ὕψος. Τοῦναντίον ἡ ἀπρόσεκτος καὶ ἡ ἐσπευσμένη σύνθεσις προξενεῖ σύγχυσιν μᾶλλον καὶ καθιστᾷ δυσεῦρετα τὰ σφάλματα καὶ ἀδιορθώτους τὰς ἀπροσεξίας. Ἐν ἀρχῇ πρέπει νὰ ἐργαζώμεθα βραδέως καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας· ἡ εὐκολία καὶ ἡ ταχύτης περὶ τὸ συνθέτειν εἶναι ὁ καρπὸς μακροτέρως ἀσκήσεως. Εἰς τὸ ἐζητημένον καὶ ἐπιμεμηλημένον ὑπάρχουσι διαγεγραμμένα ὄρια τινὰ· ὀφείλομεν δὲ νὰ μὴ ἀναστῆλωμεν τὸν ροῦν τῶν ἰδεῶν, μηδὲ νὰ ψυχραίνωμεν τὴν θερμότητα τῆς φαντασίας, ἐπὶ πολὺ σταματῶντες εἰς ἐκάστην

1. Ἐδμ. ἐν τῇ Παρνασσῷ, ὑπὸ τοῦ λογαροῦ τοῦ Μηχανικοῦ κ. Ν. Ι. Σολωμοῦ.

λέξιν, καὶ φροντίζοντες ἂν ταύτην ἢ ἐκεῖνην μάλ-
λον πρέπει νὰ μεταχειρισθῶμεν· ὑπάρχουσι πε-
ριστάσεις, καθ' ἃς πρέπει ν' ἀκολουθῶμεν τὴν ἐν
τῇ συνθέσει ἀναπτυσσομένην ὁρμὴν, ἂν πιστεύω-
μεν, ὅτι θέλομεν ἐκφρασθῆ ἐπιτυχῶς, ἔστω καὶ
ἐπὶ κινδύνῳ νὰ παρεισδύσωσιν ἀπροσεξίαι τινές·
διότι ἐπὶ τούτων δύναται νὰ ἐπέλθῃ διόρθωσις
κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τῆς ἐργασίας.

Ὅτι γράφομεν πρέπει νὰ θέτωμεν κατὰ μέ-
ρος ἐπὶ τινα χρόνον, μέχρις οὗ ἢ ζῆσις τῆς συν-
θέσεως κατευασθῆ καὶ ἢ εἰς τὰς ἐκφράσεις, τὰς
ὁποίας μετεχειρίσθημεν, προσκόλλησις ἡμῶν χα-
λαρωθῆ, καὶ αὐταὶ δὲ αὐταὶ αἱ ἐκφράσεις λησμο-
νηθῶσι· τότε δὲ ἀναθεωροῦντες τὴν ἐργασίαν
ἡμῶν δι' ἀπαθοῦς καὶ κριτικοῦ ὀφθαλμοῦ, ὥσει
ἐπρόκειτο περὶ ἔργου ἄλλοτρίου, θέλομεν ἀνέυ-
ρει τὰς ἀτελείας, αἵτινες διέφυγον ἐν ἀρχῇ τὴν
προσοχὴν ἡμῶν.

Τρίτον, ὡς πρὸς τὴν βοήθειαν, τὴν ἐκ ξένων
ἔργων προσγινομένην ἡμῖν, εἶναι φανερόν, ὅτι
πρέπει νὰ οἰκειώμεθα δια τῆς ἀναγνώσεως μετὰ
τοῦ ὕφους τῶν καλλιτέρων συγγραφέων. Τοῦτο
εἶναι ἀναγκαῖον, ἵνα καὶ ἢ περὶ τὸ ὕφος καλλι-
στήσια ἀρλοδίως βυθίζηται καὶ κεφάλαιον λέ-
ξεων ἀποκτῆται. Ἀναγινώσκοντες συγγραφεῖς
χάριν τοῦ ὕφους, πρέπει νὰ προσέχωμεν εἰς τὸ
ἰδιάζον τῶν διαφόρων αὐτῶν τρόπων. Δὲν ὑπάρ-
χει δὲ ἄσκησις ἐπωφελεστέρα πρὸς ἀπόκτησιν
καταλλήλου ὕφους ἢ τὸ μεταφέρειν εἰς λέξεις
ἡμῶν αὐτῶν χωρὶς διακεκριμένου συγγραφεῖς·
ἐνοεῖται δὲ, ὅτι ἢ μεταφορὰ ὅπως ἀποβῆ ἐπω-
φελῆ; δέον νὰ γίνεται ἀπὸ μνήμης μετὰ ἐπα-
νελημμένην ἀνάγνωσιν τοῦ χωρίου· μετὰ τοῦτο
ποιοῦμεν παρεβολὴν καὶ διορθοῦμεν τὰ λάθη.

Τέταρτον, ὀφείλομεν ν' ἀποφεύγωμεν τὴν δου-
λικὴν ἀπομίμησιν οἰουδήποτε συγγραφεῖς· διότι
τὸ τοιοῦτον διατάρασται τὰς κλίσεις ἡμῶν καὶ
καθιστᾷ συνήθως τὸν τρόπον τῆς ἐκφράσεως βε-
βιασμένον· οἱ δουλικῶς ἀπομιμούμενοι ἀπομι-
μοῦνται μετὰ τῶν ἀρετῶν καὶ τὰ σφάλματα τοῦ
συγγραφεῖς· οὐδεὶς δὲ δύναται ν' ἀποβῆ καλὸς
συγγραφεὺς ἢ καλὸς ῥήτωρ, ἂν δὲν ἔχῃ πεποι-
θησιν εἰς τὰς ἰδίους αὐτοῦ γνώσεις. Πρέπει ἰδίως
νὰ προσέχωμεν ἀπὸ τοῦ ν' ἀντιγράφομεν φρά-
σεις τοῦ συγγραφεῖς ἢ καὶ ὀλόκληρα τεμάχια
αὐτοῦ· τοιαύτη ἔξις θὰ φθείρῃ τὴν φυσικὴν ἐκ-
φρασιν· εἶναι προτιμότερον ν' ἀρκώμεθα εἰς ἰδίαν
ἡμῶν μετρίαν σύνθεσιν, ἔστω καὶ μικρᾶς καλ-
λονῆς, ἢ νὰ ἐπιδεικνύμεθα διὰ ξένων κοσμημά-
των, ὅπερ ἐπὶ τέλους θ' ἀποκαλύψῃ τὴν πτω-
χείαν τοῦ πνεύματός μας.

Πέμπτον, πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ προσαρ-
μόζωμεν τὸ ὕφος ἡμῶν πρὸς τὸ θέμα καὶ τὸν
νοῦν τῶν ἀκροατῶν μας. Ἄν πρόκηται νὰ ὀμι-
λήσωμεν δημοσίᾳ οὐδὲν σημαίνει ἢ εὐγλωττία
καὶ τὸ κάλλος τοῦ λόγου ἂν δὲν προσαρμόζονται
εἰς τὰς περιστάσεις καὶ τὰ πρόσωπα· ἄρκως ἀ-

δεξιότητος ἔργον εἶναι νὰ μεταχειρίζηται τις
ποιητικὸν ὕφος εἰς περιστάσεις, καθ' ἃς ἐπιχει-
ρημάτων μόνων καὶ συλλογισμῶν εἶναι χρεία,
ἢ νὰ ὀμιλῇ πομπικῶς εἰς ἐπήκοον ἐνώπιον προ-
σώπων, ἅτινα οὐδὲν ἐνοοῦσι καὶ ἅτινα δύναται
μόνον ν' ἀποθαυμάζωσι τὴν ἄκραν ἡμῶν ἐπίδει-
ξιν. Ταῦτα εἶναι ἐλαττώματα οὐχὶ τόσοσὺν ὑπὸ
τὴν ἔποψιν τοῦ ὕφους, ὅσον, ὅπερ καὶ χειρόν,
ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ κοινοῦ νοός.

Ἐν τέλει παρατηροῦμεν ὅτι ἐν πάσῃ περι-
πτώσει ἢ πρὸς ὕφος προσοχὴ δὲν πρέπει ν' ἀπο-
διώκῃ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἰδεῶν· «φρόντιζε περὶ
τῆς ἐκφράσεως, ἀλλὰ σπούδαζε ἰδίως τὰ πράγ-
ματα», λέγει ὁ Κοῦιντιλιανός· ὁ κανὼν οὗτος
εἶναι τόσοσὺν μᾶλλον ἀναγκαῖος, ὅσῳ ὁ παρὼν
αἰὼν ἀποκλίνει μᾶλλον πρὸς τὸ ὕφος ἢ πρὸς τὰς
ἰδέας· εἶναι πολὺ εὐκολώτερον νὰ ἐνδύσῃ τις τε-
τριμμένα καὶ κοινὰ αἰσθήματα διὰ τινῶν κεκαλ-
λωπισμένων ἐκφράσεων, ἢ νὰ παρουσιάσῃ γνώ-
μας ἰσχυρὰς ἐχούσας, λογικὴν ὑπόστασιν καὶ χρη-
σιμότητα. Τὸ τελευταῖον ἀπαιτεῖ ἀληθῆ εὐφυΐαν,
ἐνῶ τὸ πρῶτον δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ διὰ τῆς
φιλοπονίας.

(Ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ).

A6.

Ἄν πρωϊμίσῃ ἢ μυγδαλιὰ κι' ἀνθίσῃ τὸ Δεκέβρη
Βαρὺς μὲ χιόνια κι' ὄψιμος χειμῶνας θὰ μᾶς εὐρῃ.
(Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης).

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Τὰ πρῶτα νομίσματα τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος.

Ἐκ σπουδαίας πραγματείας τοῦ κ. Π. Λάμπρου, «Ἀνέκ-
δοτα νομίσματα τῶν Μεγάλων Μαγίστρων τοῦ ἐν Ῥόδῳ
Τάγματος τῶν Ἰωαννιτῶν ἐπιγραφομένης, καὶ ἐν τῇ Πα-
ρίσι δημοσιευθείσης ἄλλοτε, ἐσταχυολογήσαμεν τὰ ἐ-
πόμενα»
Σ. τ. Δ.

Τίς ἤθελέ ποτε φαντασθῆ, ὅτι τὸ Νομισμα-
τοκοπεῖον τῶν ἐν Ῥόδῳ Ἰπποτῶν, εἰς ὃ ἐκόπη-
σαν ἐπὶ δύο αἰῶνας τὰ μαρτυροῦντα τὴν ὑπο-
τέλειαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἐπ' αὐτῆς κυ-
ριαρχίαν τῶν Ἰπποτῶν νομίσματα, εἰμαρμένον
ἦτο νὰ χρησιμεύσῃ εἰς κατασκευὴν τῶν πρῶτων
νομισμάτων ἀναγεννηθείσης τινὸς Ἑλλάδος;
Εἶναι ἐν τοσοῦτῳ συμβᾶν ἱστορικόν. Ὁ αἰμίμη-
στος Κυβερνήτης ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐβου-
λεύσατο σὺν τοῖς σπουδαίοις ἄλλοις καὶ περὶ
συστάσεως Νομισματοκοπεῖου ἐθνικοῦ. Μόλις
λοιπὸν ἐπέτρεψαν αἱ περιστάσεις, παρήγγειλε
τῷ Α. Κοντοσταύλῳ, μεταβαίνοντι εἰς Μελίτην
δι' ἄλλας ὑποθέσεις, νὰ προμηθευθῆ καὶ τὰς περὶ
Νομισματοκοπεῖου ἀπαιτούμενας μηχανάς. Ὁ
δὲ Κοντόσταυλος, μεταβὰς ἐκεῖ καὶ σχετισθεὶς
μετὰ τοῦ Γραμματέως τοῦ Διοικητοῦ, ἐπέτυχε
νὰ ἀγοράσῃ ἀντὶ τῆς μικροτατῆς ἀξίας ἑκατὸν
λιρῶν στερλινῶν ἀπάσας τὰς τοῦ Νομισματο-
κοπεῖου τῶν Ἰπποτῶν μηχανάς.¹ Ὅθεν εἰς Αἴ-

1. Καθὼ ἐπληροφόρηθην, αἱ μηχαναὶ αὗται, μετὰ τὴν